

กฎหมายปราบโกงใหม่ เอาผิดนิติบุคคลและผู้เกี่ยวข้อง

กฎหมายใหม่ ของ ป.ป.ช. มาตรา ๑๒๓/๕ เป็นมาตรการลงโทษทางอาญาที่รุนแรง กับนิติบุคคล กรรมการ และผู้เกี่ยวข้องที่ไปติดสินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่ใครก็ตามที่ทำมาหากินหรือต้องติดต่อกับหน่วยงานรัฐจะต้องรู้และวางมาตรการป้องกันที่เหมาะสมไว้ มิฉะนั้นอาจติดคุกหัวโตได้ มาตรการใหม่นี้ ยึดหลักสากลที่ว่า เมื่อบุคคลไปติดต่อหรือค้าขายกับรัฐ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นย่อมตกแก่นิติบุคคลที่เขาไปกระทำการแทน ยกตัวอย่างเช่น นายหน้าไปติดสินบนเพื่อให้ชนะการประมูลงานของรัฐอย่างไม่โปร่งใส กำไร และผลประโยชน์ที่ตามมาย่อมตกกับบริษัท รวมถึงผู้บริหารและผู้ถือหุ้น แต่ที่ผ่านมายังไม่มีความหมายที่ชัดเจน ในการเอาผิดกับนิติบุคคล เหตุนี้จึงมีการบัญญัติเพิ่มเติมขึ้นในกฎหมายของ ป.ป.ช. ให้เอาผิดกับนิติบุคคล และผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล โดยมีโทษจำคุกและโทษปรับที่อาจสูงถึงสองเท่าของความเสียหายทั้งหมดที่เกิดขึ้นกับรัฐอันเป็นผลจากการกระทำนั้น ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๒๓/๕ นอกจากบุคลาการขององค์กรแล้วยังครอบคลุมถึง “บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคล” ขณะที่ “ผู้รับสินบน” อาจหมายถึง เจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศและเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ โดยไม่ได้ระบุไว้ว่า “จำนวนสินบน” ต้องมากแค่ไหน “วัตถุประสงค์ของการติดสินบน” ต้องเป็นไปเพื่ออะไร แต่ที่น่าเป็นห่วงคือ ในเรื่องคอร์รัปชัน สิ่งที่เราเรียกว่า “สินบน” นอกจากเงินทองแล้วยังหมายถึง “ผลประโยชน์” ที่อาจคิดคำนวณเป็นเงินได้และคิดคำนวณไม่ได้ เช่น การพาไปเที่ยวต่างประเทศ ช่วยฝากโรงเรียนหรือหางานให้ลูก เป็นต้น ซึ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ยุ่ยยากและอันตรายมากสำหรับธุรกิจ ในความเป็นจริงแล้ว มาตรา ๑๒๓/๕ นี้ มีเจตนาที่ดี ต้องการส่งเสริมให้เอกชนประกอบธุรกิจด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ โปร่งใส มีการพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อแข่งขันทางการค้าอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งจะสร้างความแข็งแกร่งในระยะยาวให้กับทุกคน ดังนั้น หากนิติบุคคลพิสูจน์ได้ว่า ตนตระหนักดีถึงปัญหาดังกล่าวและได้จัดให้มีมาตรการควบคุมที่เหมาะสมเพียงพอในการป้องกันการทุจริตอยู่ก่อนแล้ว เมื่อมีกรณีผิดพลาดทำนองเกิดขึ้นนิติบุคคลนั้นก็ไม่ต้องรับผิดหรือได้รับโทษต่ำ

โดย ป.ป.ช. ได้จัดทำ “คู่มือแนวทางการกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม” ออกเผยแพร่แล้ว
ที่ https://www.nacc.go.th/download/article/article_๒๐๑๗๐๙๒๖๑๓๕๓๓๔.pdf

ที่มา ดร. มานะ นิมิตรมงคล

เลขาธิการ องค์กรต่อต้านคอร์รัปชันฯ

#ACTองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน